

א) ז"ק קמ"א: ט ויע"י
מוס' ז"ב א': ד"ה וס'
דיוטן,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה טה וכו'
בשארם ליה כד וכו'
הינין עין גטון דף ל"ט
מוס' ד"ה כיון:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה מה ויע"י
כו' ר"ב אבל כל הפוסקים
חולקים ע"ז: [ב] שם
איכא לאוקמי כו' ר"ב אבל
רש"י שם ד"ה פרידקא
והרא"ש ור"פ כתבו בוסר
או סמך וקושיא מוס'
מיתן המ"מ משום דל"ן
דך למכור פירות פדס
ק:

מוסף רש"י

הגזיל את חבריו
והבליע לו בחשבון.
לאחר זמן לקח הימנו
מקח וכשתן לו דמים
הסיף עליהם מעות הגזילה
והבלע בחשבון שהיה
בוש לומר הרי גזילתך
(ב"ק פ"ח). ולרדות את
בורתה. לטון הגזלת
דיקון של כל דבר הנדבק
וכן לענין פת הנדבקת
בתור נקראת הגזילה
רדיה הודיה פת מן התורה
על שם שהיבש עשוי על ידי
חלות עשוי מדבק בדומי
הכל בכל דברין מדובן אל
דופן כמדת עוגל הכלי
(פ"טו"ט י"ד ט).

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא סד.

עין משפט
נר מצוה

בעשורייסא וחומשיסא. אם יש לחלק למעות העודפות להוליאן
עשרה עשרה או ה' ואין אחד או שנים עודפות שאין צאום
לכלל ה' יש לומר שטעה בחשבון אם עשורייסא ניכרה טעה בין
חמישים לארבעים או בין ארבעים לשלשים ואם אינן עשיריות ושנן
חמישיות יש שהיו רגילין למנות חמשה

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

חמשה ואם היו עודפות הכנה כגון
ג'ה טעה בעשיריות כרפי' ויש כאלן
טעות של ג' בדלוג אחד וזהו
העודפות טעה בין ג' לארבע או
אם עודפות ט"ו או כ"ה טעה ג'
פעמים או ה' פעמים בחשבון של
חמש אבל אם עודפות על החמישיות
אחת או ז' או ג' או ו' שאינן מגיעות
ל'ה' טעה כולם וכולם מתנה:
ואי איניס תקיפא הוא. זה שנתנס
לו אדם קשה הוא שאינו רגיל לגמול
חסדים ולתת מתנת חנם: מאי במה
יתלה זה לעכבם צידו: אמר ליה.
כיון דליכא למימר טעה בחשבון
טלינן למימר דלמא מיגול גזילה זה
ימיס רביס וזה לא ידע והשתא מלאו
לבו רביס: דלא שקיל וטרי ליה.
לא נשא ונתן עמו מעולם: בשליה
פירקין. כשסייס לדרוש צאתי ולא
שמעתי תחילת דבריו: שמעיס דקאמר
קרי קרי. שמעתי דורש ומזכיר
דלועין תמיד: יביצינא לך. לאחר
זמן: בני גרמידיא. אמנה אמנה:
איסינאו. אם יש לו צגנו גדולות
בני אמנה: ליסינאו. ועודן קטנות הן
אסור: ולרדופ אס כוורסו. על שם
שעשיות חלות חלות ודקוקות מדופן
אל דופן קרי ליה רדייה כרדיית פת
מדובקת בתנור: מה שעני חולצום
מכור לך. צכך וכך זוז אם מעט
אם רב יגיעך: מוסר. שהרי קיבל
עליו הפסד ושכר הלכך אפי' ימנא
יותר משהו הדמים אין כאלן אגר
נטר ליה דאי הוה צליר מדמים נמי
הוה שקיל: אבל אמר לו קך וכך.
סאין ואחיל גציה בשכר הקדמת
המעות אסור: איכא דאמרי. גבי
קרי אמר רבא שפיר דמי: והא
טינא אסור. גבי גזיה וחלב: לאו
מיניס קא רבו. חלב הכה לאחר זמן

הס היו רגילין בחמשה כדכך
שאלו מונין אחד אחד ולדיןן הוה בכל ענין
צכדי שהדעת טועה: מה שעזי חולצות מכור לך מותר. הך
צרייתא לא קשיא לרב דאסר לקמן פרידקא צכוף פירקין
(דף עג.) דהכא חזון רגילות לזולל
צצביל המתנת יוס או יומיס לכך
מותר שמקבל עליו הפסד ושכר וכך
יכול להפסיד כמו להשתכר הלכך
אפילו ימנא יותר מן הדמים שנתן
לא הוה אגר נטר אבל פרידקא אסר
רב דקא חזיל גציה טוצא שרגיל
לקנות צעות שהו צוסר ומשום
הקדמת מעות עד זמן הצביר חזיל
גציה והוה אגר נטר ואע"ג דהתם
נמי וימנין דלית צבו תיזיה דקאמרי
שמואל כגון צדד או קרה או גשמיס
ומפסיד הכל רב לא חייס להכי דלא
שכיח הוה ואו"מ לרב דאסר פרידקא
מ"ש ממשכנתא דסורא דמשמע לקמן
(דף טו:) דשריא לכ"ע דכתיבי הכי
צמשלס שניס אילין תיפוק ארעא
דא צלא כסף דשרי אפילו לכמה
שניס לאחולי גציה כ"ש לשנה אחת
ויש לומר דשאני משכנתא דסורא
שקונה קרקע מעכשיו צמעות ושטר
לפירוטיה אי לא יפדנה הלואה אבל
פרידקא אינו וזהו צשום דבר והוה
זחי הלואה גציה עדי הצבירה ועוד
דמשכנתא דסורא קרו לו קרקע לכל
דבר אפי' למשטח צה פרי ולהעמיד
שם צהמותיו וכל תשמיש שירצה אבל
צפרידקא אינו מוכר אלא יין צלצד
[א] ועוד י"ל לרב לא אסר פרידק' אלא
דוקא כשאמר ליה כך וכך הינין מכור
לך אבל אם מכר לו הך רב הן מעט
מה שיגדל מודה רב דשרי ואפי"ה
שרי שמואל משום שיהא שניין יהיה
רע ולא ישוה הדמים שנתן והכא
צקרי ועזי חולצו' דאסור מודה שמואל
דלא שייך ציה תיזיה ולא יכא דאמרי
נמי דשרי רבא כיון דממילא קא רבו
אמיא אפי' אליצא רב ואע"ג דהתם
נמי ממילא קרבי [ב] איכא לאוקמי
דהתם מיירי צפרידקא כשלא ילא עדיין
הפרי כלל: אי תקפה ברשותך.

א מ"י פ"ד מהלכות
מלוה ולוה הלכה י
סמך לאחין קלו טושי"ע
ח"מ סי' רלב סעיף ב':
לא ב מ"י פ"ד מהלכות
גציה ה"י י פ"א
מה"ל גזילה ואבדה ה"י ח
סמך עשין עא טושי"ע ח"מ
סי' שנה סעיף א וסי' שסו
סעי' צ צה"ג:
לב ג מ"י פ"ט מה"ל
מלוה ולוה הלכה ג
סמך לאחין קלו טושי"ע י"ד
סי' קעג סעיף ט:
לג ד מ"י שם הלכה י
סמך שם טושי"ע שם
סעיף ח וצה"ג ה':
לד ה מ"י שם פ"ח הלכה
י סמך לאחין קלו
טושי"ע י"ד סי' קעג סעיף
יג:

אינו גדל מכח חלב שהיה צבמהה צשעת מכר דהא כי שקיל להאי
כוליה לגמרי אמי אחרינא: אבל הכא. הנוסף על הדלועים
קטנים ונעשו גדולות: מיניס קרבו. מכח הקטנות צל והקטנות
כבר היו צשעת מכר ומדידה הוה דקא משצח ואזיל: די שקלי
ליה להאי. צווינא וזטרתי לא אחיא אחריתי ש"מ מגופיה קרבו:
אחציסא דחמרא. שיש צידך: אם תקפה. אם מחממת:
קרבו
פרזק רופילא וי"ל דלעולם איירי צשעת מכר דהא כי שקיל להאי
דף ע.) גבי עיסקא דאסור אע"ג שיכול להתנות שאם יבא הפסד צעיסקא יהיו כל המעות הלואה ואם יבא ריוח יהיו כולם פקדון
אלא ודאי כיון דאחריות ההפסד על המקבל לא מהני אפילו צנתאי להשציס פקדון א"י מיירי כשלא משך וצריך להתנות דאי לא
מתני איכא מי שפרע דאין צו כל כך הפסד דאיכא דניחא ליה צחלא טפי מצחמרא כדאמרינן צהמוכר את הספינה (צ"ב ד' פד: וסס)
ואו"מ אכתי כי לא אטני נמי יכול לחזור צו אי תקפה דמקח טעות הוה אפי' הצילו לוקח צציתו ושהה הרבה ואחר כך החמיץ דאי"ר
חוינא צהמוכר את הפירות (סס ד' טס. וסס) גבי מוכר יין לחצירו והחמיץ לא שנו אלא צקנקנים דלוקח אבל צקנקנים דמוכר מצי אמר ליה הא
חמך והא צקנקן ואפי' מאן דפליג התם ואמר מולא דגצרא גרים מ"מ כי אטני מאי פריך הכא קרוב לשכר ורחוק להפסד הוה וזה
מקח טעות הוה דליכא למימר מוליה דלוקח גרים כיון דהתנה עמו דאי תקפה צרשומיה וצכוף פירקין (ד' עג.) נמי אמרינן גבי
רבנן דיהבי אזי אחממרא צצשרי ומצחרי להו צצנות וקאמר אחממרא יהבי ואחלא לא יהבי ואין לחלק בין מוכר צשרי ולוקח צצנות
לשאר השנה דצהמוכר פירות לא קמפליג בין קודם טבת לאחר טבת לכך נראה דתקפה דהכא לאו היינו שהחמיץ אלא לקלול צעלמא
כמו יין הנמכר צצנות דהמוכר פירות לאותו שהחמיץ אחר תשרי מתשרי היה עומד להתחמך כדאמר צכוף פירקין ואותו הוה מקח
טעות אבל תקיף דהכא אין זה הקלקול ראוי לעמוד מתשרי ואין זה מקח טעות ועליה יהבי זחי והוה תקפה דהכא כי הוה דהמוכר
פירות דאמר רבא האי מאן דוצין חצינא דחממרא ותקיף כו' דלאו היינו החמיץ דבעי צמר הכי חלא מאי ואף על גב דצההיא
דצרכות (ד' ה:) רב הונא תקיפא ליה ארבע מאה דני דחממרא הוה החמינאו דקאמר אייקר חלא מ"מ הך דהכא לאו היינו החמיץ
כרפי' ואי"מ מאי צריך לקמן (סס) טעמא דמעיקרא חלא חלא תיפוק ליה דאפילו בתקפה דליכא למימר הכי שרי להתנות כדאמר
הכא כיון דקציל עליה יוקרא חולא קרוב לזה ולוה הוה וי"ל דקלקול של חיימן שכיח הלכך אע"ג דמקבל עליה יוקרא חולא הוה
כחוק להפסד והוה דומה לצבית אי לאו טעמא דמעיקרא חלא חלא: